

Результати аналізу опитування стейкхолдерів щодо підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 251 «Державна безпека», галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону», за освітньою програмою «Забезпечення державної безпеки підрозділами Національної гвардії України»

З метою формування рекомендацій щодо удосконалення організації освітнього процесу, підготовки здобувачів вищої освіти в Київському інституті Національної гвардії України було здійснено опитування здобувачів. Опитування проводилося дистанційно з використанням опитувальників, сформованих в Google Forms, у вересні 2023 року.

I. Результати аналізу опитування здобувачів вищої освіти

В опитуванні взяли участь 233 особи.

На питання «Якими є Ваші очікування по завершенню навчання за обраною Вами освітньою програмою?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 1.

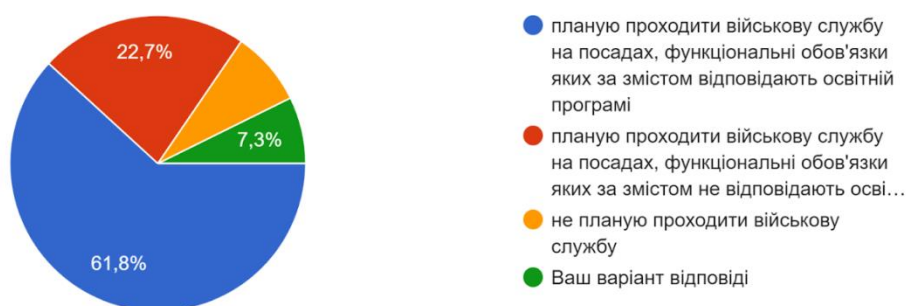

Рис. 1. Розподіл відповідей на питання «Якими є Ваші очікування по завершенню навчання за обраною Вами освітньою програмою?»

Серед опитаних респондентів 144 здобувачі (61,8 %) планують проходити військову службу на посадах, функціональні обов'язки яких за змістом відповідають ОП, 53 здобувачі (22,7 %) планують проходити військову службу на посадах, функціональні обов'язки яких за змістом не відповідають ОП.

Не планують проходити військову службу дев'ятнадцять (8,2 %) опитаних. Сімнадцять респондентів (7,3 %) запропонували свої варіанти відповідей серед них є ті, які:

- планують перейти для подальшого проходження служби в інших підрозділах МВС;
- хочуть продовжити службу в СБУ;
- частина готується до служби в підрозділах оперативного призначення.

На питання «Чи є у Вас можливість у Вашому закладі вищої освіти бути стейкхолдером (впливати на зміни в організації освітнього процесу)?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 2.

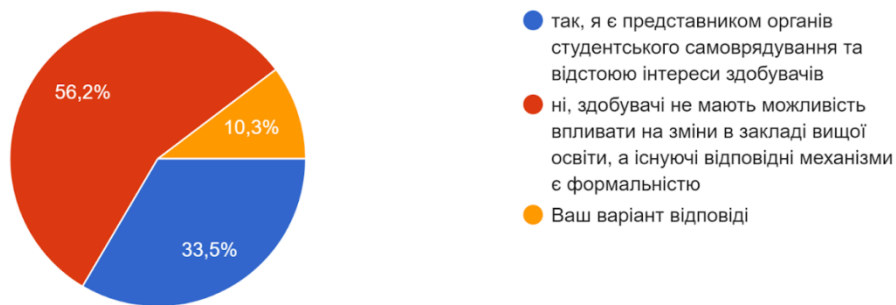

Рис. 2. Розподіл відповідей на питання «Чи є у Вас можливість у Вашому закладі вищої освіти бути стейкхолдером (впливати на зміни в організації освітнього процесу)?»

Серед опитаних респондентів 56,2 % вважають, що не мають можливості впливати на зміни в закладі вищої освіти, а існуючі відповідні механізми є формальністю, 33,5 % є представниками органів студентського самоврядування та відстоюють інтереси здобувачів, 10,3 % здобувачів запропонували свої варіанти відповідей, серед яких – «вплив відбувається не завжди», «деякі питання в ході реалізація».

На питання «На Вашу думку, які компетентності повинні бути сформовані у Вас, щоб бути готовим до діяльності за освітньою програмою?» здобувачі вищої освіти пропонують:

- збільшити кількість військових дисциплін;
- покращити вміння керувати о/с;
- поглибити знання про тактику дій та озброєння;
- переглянути та відкорегувати зміст робочих програм навчальних дисциплін відповідно до вимог сьогодення;
- збільшити кількість занять з інженерної підготовки, військової топографії, тактичної медицини, лідерства;
- під час проведення занять здійснювати акцент на оформлення ротної документації.

На питання «Чи вивчаєте Ви щось додатково за межами закладу вищої освіти, щоб відчувати себе більш готовим до діяльності за освітньою програмою?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 3.

44,2 % не бачать такої необхідності, 36,5 % респондентів відповіли, що проходять різноманітні онлайн-курси, 10,3 % здобувачів відвідують різноманітні майстер-класи у практиків, 9 % курсантів дали свій варіант відповіді, серед яких:

- бракує вільного часу для вивчення чогось за межами закладу освіти;
- займається саморозвитком за різноманітними формами.

Рис. 3. Розподіл відповідей на питання «Чи вивчаєте Ви щось додатково за межами закладу вищої освіти, щоб відчувати себе більш готовим до діяльності за освітньою програмою?»

На питання «Чи залучають організатори освітнього процесу до занять практиків – фахівців зі спеціальності?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 4.

Рис. 4. Розподіл відповідей на питання «Чи залучають організатори освітнього процесу до занять практиків – фахівців зі спеціальності?»

45,9 % здобувачів стверджують, що іноді проводять заняття представники Головного управління НГУ або військових частин, 30,9 % респондентів вважають, що дуже рідко, поодинокі випадки, 20,2 % інформують про постійне залучання до проведення занять здобувачів оперативного рівня підготовки як денної так і заочної форми навчання, 3 % дали свій варіант відповіді в якому просять збільшити кількість занять із залученням практиків-професіоналів до їх проведення.

На питання «Чи є проблемні питання матеріально-технічного забезпечення Вашої підготовки?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 5.

Задоволені наявною матеріально-технічною базою 34,8 %. Про наявність матеріально-технічної бази повідомляють 19,7 % респондентів але з обмеженим доступом до неї. 42,5 % здобувачів вважають, що матеріально-технічна база потребує суттєвого оновлення. Свої варіанти відповіді надали 3 %, серед яких пропонують:

- закупити тренувальні системи, тактичної підготовки SKIF.
- закупити турніки для спортивних куточків у підрозділах.

Рис. 5. Розподіл відповідей на питання «Чи є проблемні питання матеріально-технічного забезпечення Вашої підготовки?»

На питання «Чи є у Вас можливості проходити стажування у закладах вищої освіти інших країн, які готують фахівців за такою ж спеціальністю?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 6.

Рис. 6. Розподіл відповідей на питання «Чи є у Вас можливості проходити стажування у закладах вищої освіти інших країн, які готують фахівців за такою ж спеціальністю?»

32,6 % здобувачів підтвердили, що така можливість є у найкращих курсантів. 49,8 % сказали, що такої можливості немає. 14,2 % здобувачів не цікавилися цим питанням.

Відповіді на питання «На Вашу думку, чи є необхідність здійснювати підготовку за Вашою програмою за дуальною формою навчання (поєднання навчання та діяльності за фахом), якщо так, то обґрунтуйте свою думку?», отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 7.

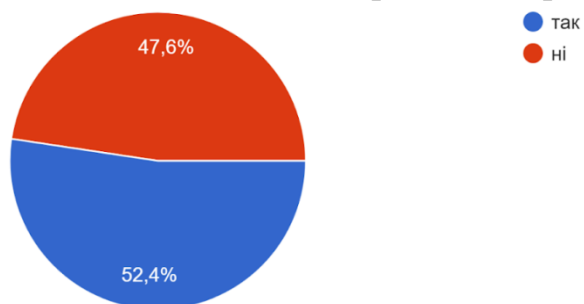

Рис. 7. Розподіл відповідей на питання «На Вашу думку, чи є необхідність здійснювати підготовку за Вашою програмою за дуальною формою навчання?»

52,4% опитаних відповіли на це питання, обґрунтовуючи, що практичний досвід позитивно впливатиме на навчання.

На питання «Як Ви вважаєте чи достатньо у Вашій підготовці практичних занять?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 8.

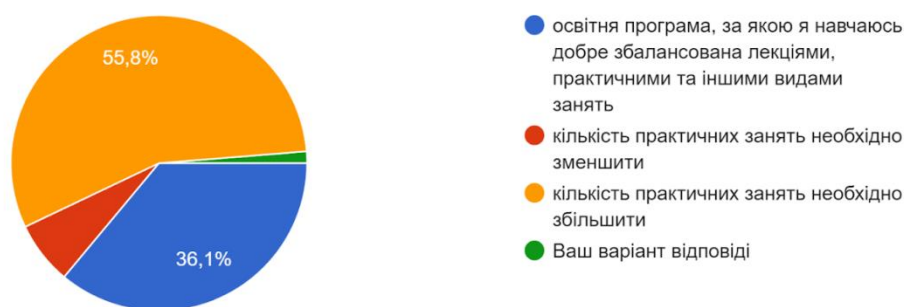

Рис. 8. Розподіл відповідей на питання «Як Ви вважаєте чи достатньо у Вашій підготовці практичних занять?»

55,8 % респондентів вказали, що кількість практичних занять необхідно збільшити, 36,1 % опитаних стверджували, що освітня програма добре збалансована лекціями, практичними та іншими видами занять, тільки 16 % зазначили, що кількість практичних занять необхідно зменшити.

На питання «Як середовище закладу вищої освіти впливає на Вашу мотивацію до навчання за освітньою програмою? Обґрунтуйте свою думку» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 9.

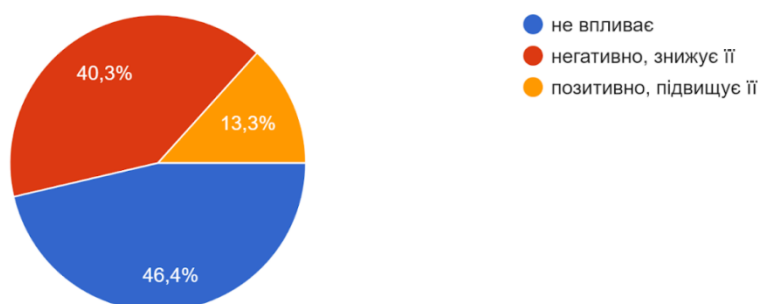

Рис. 9. Розподіл відповідей на питання «Як середовище закладу вищої освіти впливає на Вашу мотивацію до навчання за освітньою програмою?»

40,3 % вказує, що середовище закладу освіти негативно впливає і знижує мотивацію здобувачів, 46,4 % стверджує, що ніяк не впливає, і тільки 13,3 % курсантів говорять про позитивний вплив закладу.

На питання «Чи є у Вас можливість самостійно визначити тему і зміст Вашого творчого проекту, дослідження?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 10.

Більшість респондентів 37,8 % вказали так, 27 % вважають, що ні, 33 % ситуативно, якщо це не виходить за межі освітнього компоненту (навчальної дисципліни).

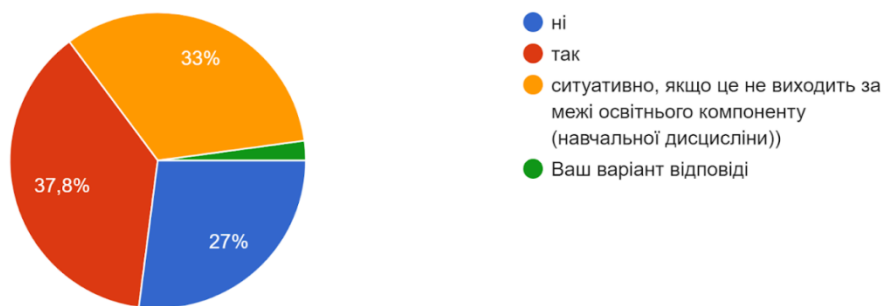

Рис. 10. Розподіл відповідей на питання «Чи є у Вас можливість самостійно визначити тему і зміст Вашого творчого проєкту, дослідження?»

Стосовно запитання «Інформація, яку повинен надавати заклад вищої освіти, є доступною, зрозумілою і вчасною?», отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 11.

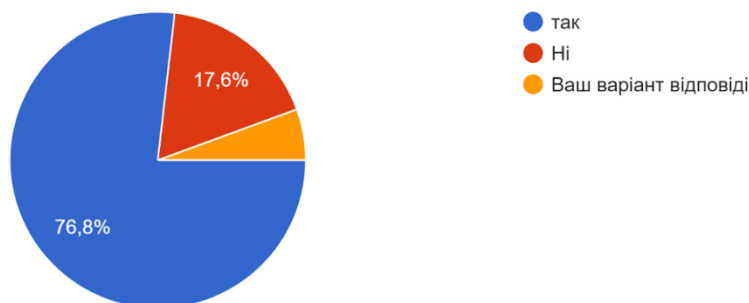

Рис. 11. Розподіл відповідей на питання «Інформація, яку повинен надавати заклад вищої освіти, є доступною, зрозумілою і вчасною?»

76,8 % вказує, що так, 17,6 % стверджує, що ні, 5,6 % дали свій варіант відповіді на дане питання.

На запитання «З якими проблемами Ви зустрічаєтесь у процесі навчання і як ці проблеми долаються?» респонденти висловили свої позиції: мало практичних занять і виїздів на полігон, зменшити кількість юридичних дисциплін, недосконала матеріально-технічна база, яка потребує оновлення, відсутність практики за кордоном.

На запитання «Які Ваші потреби та інтереси не задовольнили в процесі організації навчання за освітньою програмою?» більшість опитуваних повністю задоволені процесом організації навчання, інші висловлювали думки про малу кількість практичних занять, велику кількість юридичних дисциплін, побажали вдосконалити знання з англійської мови, покращити матеріально-технічну базу, побажали пройти навчання за кордоном, мала кількість гуртків по видам спорту, збільшити кількість виконання практичних вправ стрільб.

На питання «Чи існує можливість вибору навчальних дисциплін?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 12.

Рис. 12. Розподіл відповідей на питання «Чи існує можливість вибору навчальних дисциплін?»

45,1 % респондентів вказали, що можливість вибору навчальних дисциплін повністю задовольняє, 26,6 % вважає, що є певні обмеження, проте розуміють, що це пов'язано з особливостями навчання за обраною спеціальністю, 17,2 % здобувачів переконані, що вибір навчальних дисциплін освітньої програми – це формальність, як такого вибору немає, 9,4 % не задовольняє можливість вибору навчальних дисциплін.

Відповіді на питання «Якщо б у Вас була можливість вибрати блоки освітніх компонентів за напрямами службово-бойової діяльності, то які б Ви вибрали?», отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 13.

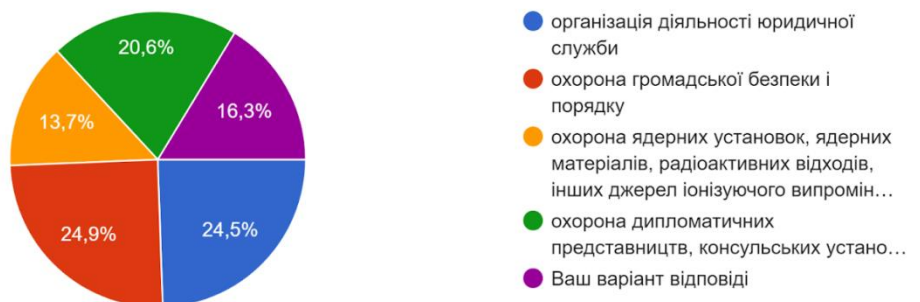

Рис. 13. Розподіл відповідей на питання «Якщо б у Вас була можливість вибрати блоки освітніх компонентів за напрямами службово-бойової діяльності, то які б Ви вибрали?».

24,5 % опитаних відповіли, щоб вибрали блоки освітніх компонентів за напрямом організації діяльності юридичної служби, 24,9 % охорона громадської безпеки і порядку, 13,7 % охорона ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання, 20,6 % охорона дипломатичних представництв, консульських установ, 16,3 % запропонували власний варіант відповіді серед яких:

- участь у заходах з припинення терористичної діяльності та діяльності незаконних збройних формувань, підтримання режиму надзвичайного стану, участь у захисті державного кордону, участь у територіальній обороні, підтримання режиму воєнного стану, участь в

операціях Збройних Сил України, міжнародне співробітництво і міжнародна діяльність з підтримання миру і безпеки;

- військова діяльність бригад оперативного призначення та спеціальних підрозділів;

- тактико спеціальна підготовка, підготовка до ведення бойових дій;

- діяльність пов'язана з частинами оперативного призначення, артилерія, спеціальна розвідка.

Результати відповідей на дане питання свідчать про відсутність необхідності організувати вибір дисциплін блочно за напрямками службово-бойової діяльності, оскільки курсанти вважають важливими усі напрямки.

На питання «Чи є у Вас можливість впливати на підбір форм та методів навчання для реалізації освітнього компоненту (навчальної дисципліни) науково-педагогічним працівником?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 14.

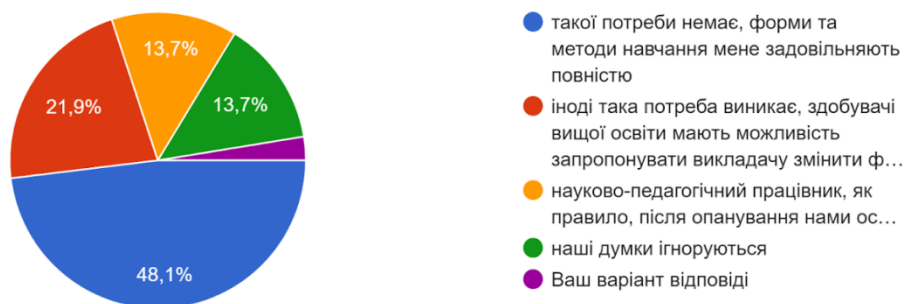

Рис. 14. Розподіл відповідей на питання «Чи є у Вас можливість впливати на підбір форм та методів навчання для реалізації освітнього компоненту (навчальної дисципліни) науково-педагогічним працівником?».

48,1 % респондентів відповіли, що такої потреби немає, форми та методи навчання їх повністю задовольняють, 21,9 % вважають, що якщо така потреба виникає, то здобувачі вищої освіти мають можливість запропонувати викладачу змінити форму та методи навчання для реалізації навчальної дисципліни, 13,7 % респондентів відповідають, що їх думки ігноруються, і 13,7 % вважають, що після опанування освітнього компоненту та опитування викладач самостійно міняє на більш доцільні форми та методи.

На питання «Чи завжди Ваші навчальні досягнення та навчальні досягнення Ваших колег оцінюються справедливо?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 15.

Рис. 15. Розподіл відповідей на питання «Чи завжди Ваші навчальні досягнення та навчальні досягнення Ваших колег оцінюються справедливо?».

Серед опитаних респондентів 59,7 % вважають, що так, 13,3 % вважають, що ні, 23,6 % опитуваних не переймаються цим питанням.

На питання «Чи є у Вас можливість здійснювати наукові дослідження?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 16.

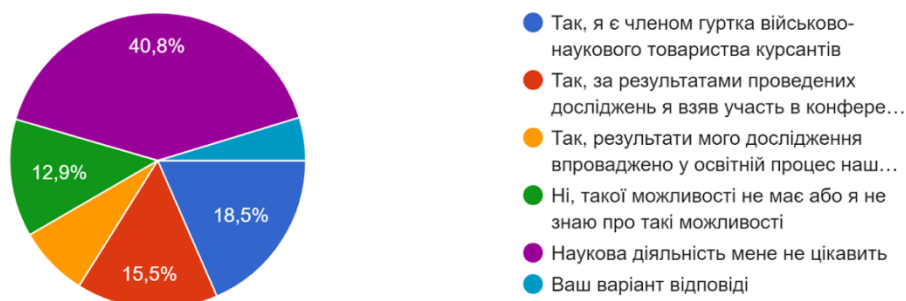

Рис. 16. Розподіл відповідей на питання «Чи є у Вас можливість здійснювати наукові дослідження?».

Серед опитаних респондентів 40,8 % наукова діяльність не цікавить, 18,5 % вважають, що так, бо вони є членами гуртка військово-наукового товариства курсантів, також 15,5 % здобувачів за результатами проведених досліджень беруть участь у наукових конференціях, 12,9 % такої можливості не має або не знають про такі можливості, 7,7 % мають результати дослідження, які впроваджено в освітній процес.

На питання «Чи відбувалася перевірка на наявність плагіату Ваших робіт (контрольних робіт, наукових досліджень, курсових проектів, кваліфікаційних (бакалаврських, магістерських) робіт) з використанням технічних засобів?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 17.

Серед опитаних респондентів 54,5 % перевірка відбувалась, 30,9 % вважають, що ні, 9,9 % вважають, що іноді, 4,7 % не доводилося мати з цим справу.

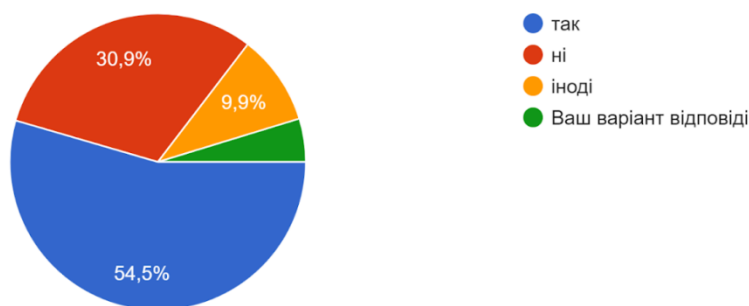

Рис. 17. Розподіл відповідей на питання «Чи відбувалася перевірка наявності плагіату Ваших робіт (контрольних робіт, наукових досліджень, курсових проєктів, кваліфікаційних (бакалаврських, магістерських) робіт) з використанням технічних засобів?».

На питання «Чи задоволені Ви організацією дозвілля у закладі вищої освіти?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 18.

Рис. 18. Розподіл відповідей на питання «Чи задоволені Ви організацією дозвілля у закладі вищої освіти?»

Серед опитаних респондентів 55,4 % задоволені, 28,8 % вважають, що ні, 15,9 % організацією дозвілля не цікавляться бо планують його самі.

На питання «Якщо би у Вас була можливість запропонувати варіанти дозвілля для себе і своїх колег, Ви би обрали» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 19.

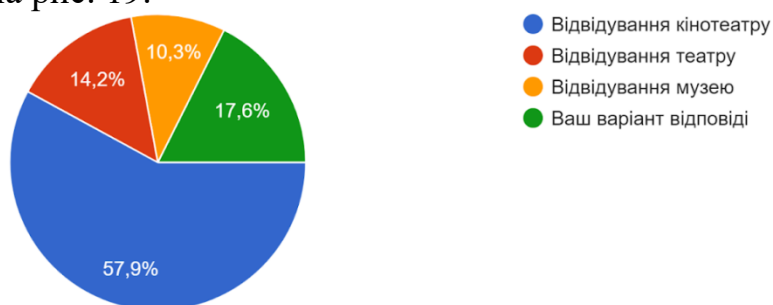

Рис. 19. Розподіл відповідей на питання «Якщо би у Вас була можливість запропонувати варіанти дозвілля для себе і своїх колег, Ви би обрали».

Серед опитаних респондентів 57,9 % віддали перевагу відвідуванню кінотеатру, 14,2 % відвідуванню театру, 10,3 % відвідуванню музею, 17,6 % зазначили свій варіант відповіді серед яких:

- відвідування стрілецького тирю, басейну, зоопарку, аквапарку,
- відвідування автошколи для отримання посвідчення водія,
- організувати страйкбол, пейнтбол,
- відвідати лазертаг;
- брати участь у різноманітних спортивних змаганнях;

На питання «Чи були у Вас конфлікти з іншими учасниками освітнього процесу? Якщо були то чи вирішувались вони?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 20.

Рис. 20. Розподіл відповідей на питання «Чи були у Вас конфлікти з іншими учасниками освітнього процесу? Якщо були то чи вирішувались вони?».

Серед опитаних респондентів 38,2 % неконфліктні і уникають подібних ситуацій, 8,2 % самостійно вирішують такі випадки, 6,9% вважають, що такі поодинокі випадки є але чітких механізмів виходу з них немає, 12 % вважають, що такі випадки є постійно і вони не вирішуються, 7,7 % інформують, що система закладу сама реагує на подібне, запобігає їх розвитку, сприяє вирішенню конфліктів, 24,9 % інформують, що таких випадків взагалі не було.

На питання «Ваші пропозиції щодо удосконалення організації освітнього процесу у Вашому закладі вищої освіти?».

Більша частина опитаних пропонують збільшити кількість військових дисциплін поєднаних з практичним закріпленням матеріалу, покращити матеріально-технічну базу, залучати до освітнього процесу більше інструкторів - практиків з військових частин з набутим бойовим досвідом, провести інтернет в кожному аудиторію, збільшити час роботи бібліотеки до завершення самостійної підготовки.

На питання «Ваші пропозиції щодо внесення змін до змісту освітньої програми та освітніх компонентів (навчальних дисциплін, практик, стажувань)»

Вважають за необхідне збільшити стажування по військовим частинам, збільшити кількість виїзних практичних занять із залученням новітнього озброєння та матеріально-технічного забезпечення, збільшити кількість викладання годин по тактичній підготовці, тактико-спеціальній підготовці, бойовому забезпеченні озброєння, зменшити кількість годин на правові дисципліни започаткувати практику в зоні бойових дій (на другій, третій лінії оборони).

На питання «Враховуючи Ваш досвід проходження військової служби до вступу на навчання за освітньою програмою, чи є у Вас що запропонувати щодо організації освітнього процесу?» отримано відповіді, розподіл за якими відображено на рис. 21.

Рис. 21. Розподіл відповідей на питання «Враховуючи Ваш досвід проходження військової служби до вступу на навчання за освітньою програмою, чи є у Вас що запропонувати щодо організації освітнього процесу?».

49,4 % вважають, що при організації освітнього процесу закладу вищої освіти постійно враховується досвід службово-бойової діяльності, 34,8 % не проходили військової служби до початку навчання за освітньою програмою, та 15,9 % респондентів мають пропозиції щодо впровадження власного досвіду проходження військової служби в організацію освітнього процесу.